

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2017-414

13.7.2017

DNB Livsforsikring AS

Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

Uføredekning – svik – skjulte observasjoner og filming av forsikrede – fal § 18-1.

Forsikrede var sykmeldt fra sommeren 2008 på grunn av smerter i arm, uten påviselig nevrologisk årsak, og ble uføretrygdet i 2016. Selskapet observerte og filmet forsikrede i skjul. Spørsmål om observasjonene viste så stort avvik fra de anførte plagene, at selskapet kunne avslå kravet på grunn av svik i oppgjøret, jf. fal. § 18-1. Subsidiært spørsmål om forsikrede hadde sannsynliggjort at hun var minst 50 % arbeidsufør. Nemnda bemerket at saken reiste kompliserte og sammensatte spørsmål om bevisvurdering som etter nemndas syn ikke egnet seg for nemndas skriftlige behandling. Nemnda konkluderte med at saken måtte avvises.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1984) er utdannet elektriker, og har vært medlem av arbeidsgivers kollektive forsikringsordning fra januar 2008. Hun opplyste i skademeldingen til selskapet, datert 28.6.12, at hun ble sykmeldt 8.7.08. Fastlegejournalen viser at hun hadde oppsøkt lege på grunn av smerter i høyre hånd før 16.7.08. Smertene beskrives noe senere i journalen som tendinitt. Hun var 100 % sykmeldt fra 8.7.08, 50 % fra 21.9.08 og 40 % fra 22.9.08 til 4.1.09.

Forsikrede har gjennomgått en rekke undersøkelser. I epikrise fra S ... senteret AS, datert 23.2.12, heter det:

Klinisk us. i dag viser ingen nevrologiske utfall, og litt mer omfattende sensorisk nevrografi fra høy hånd viser heller ikke noe galt.

Vurdering

Konklusjonen må bli at vi ikke finner noen nevrologisk årsak til hennes smerteproblem.

I epikrise fra R. senteret A. utferdiget etter et opphold der i oktober 2012, heter det bl.a.:

... Bruker beskriver smerter på VAS-skala mellom 8 og 9. Kvalitet av smerter beskriver hun som bankende, strålende og at hendene begynner å dovne bort. Når hun har minimale belastninger så øker smertene.

I sluttrapport fra B., datert 29.4.13, fremgår det at forsikrede har vært gjennom en rekke tiltak og typer arbeid, at hun på grunn av smertene i armene sliter med å gjøre hjemmearbeid, og får hjelp til dette. Det heter videre:

... Det er vanskelig for henne å kjøre bil på grunn av smerter i hendene.

... Hun liker å lese, men det er vanskelig for henne å holde bøkene. Hun må ha hjelp til å åpne colaflasker, åpne dører med nøkler og bære inn kaffekopper. ... Det er tøft for henne å miste hårbørsten hver dag, ikke få opp melkekartongen, slite med å knyte opp skoa og miste ting i golvet stadig.

Av en arbeidsevnevurdering innhentet av Nav, datert 18.8.13, fremgår:

... Det er hendene som hemmer deg, utover dette er du fullt arbeidsfør.

...

Av legeerklæring ved uførhet til Nav, 4.2.15, fremgår blant annet:

Hun har nå smerter i begge hender opp til albue. Noe lindring av fysioterapi, men ikke i stor grad. Smerter når hun bruker hendene og i etterkant. Tåler lite belastning. ... Vansker med f.eks. å gre håret pga. smerter og ubehag ved å holde børsten.

Forsikrede påbegynte omskolering i 2009, og mottok 100 % attføringspenger juli 2009 til juni 2016. Hun har fått innvilget 100 % uføretrygd fra 1.12.16, med uføretidspunkt juli 2008. I legeerklæring ved uførhet til Nav, datert 4.2.15, er hoveddiagnosen "Smerte i hånd (bløtdeler)", og bidiagnosen "Tendinit INA".

I brev til forsikrede 12.8.15 viste selskapet til at hun mottok arbeidsavklaringspenger, og at kravet om varig ervervsuførhet ikke var oppfylt. Hennes advokat anførte i brev 21.9.15 at varighetskriteriet var oppfylt, og viste til at et annet selskap hadde utbetalt erstatning.

En representant for selskapet hadde en samtale med forsikrede og hennes advokat 7.12.15. Det fremgår av referatet fra samtalen at forsikrede opplyste at hun har smerter i hendene hele tiden. Det heter videre:

Hun sier at hun har armer som ikke virker. Hun har til vanlig en smerte på 2-3 på en skala fra 1-10. Med en gang hun bruker hendene går smerten opp til 5-6. Hun klarer ikke å gjøre noe i huset. Hun klarer ikke å åpne opp dører. Hun må skyve opp dørene. Hun kan ikke åpne bruskorker. Hun sier at hverdagen er vanskelig siden man bruker hendene til alt, og hun må begrense bruken av armene på grunn av smerter. Hun får mye smerter av å bruke hendene. I går lagde de til middagsbesøk og hun hjalp til med å dekke på, og det gjorde sitt til at hun ikke sov i natt på grunn av smerter.

...

Gode perioder?

Hun sier at det er mer smerter om vinteren, da skal det mindre til før hun får vondt. Kulden gjør at hun kommer forttere opp til smertetoppene. Grunnsmerten er den samme hele året.

Toppene kommer uansett om det er sommer eller vinter. Hun hadde nettopp en topp som varte i 4 dager, og da fungerer hun ikke i det hele tatt. Da har hun så vondt at hun kun klarer å stå opp og få levert ungen på skolen og deretter reise hjem for å være for seg selv på grunn av smertene. Da kommer moren hennes ofte innom for å hjelpe til med de praktiske tingene i huset.

...

Hva kan du gjøre? Husarbeid?

Hun sier at før gjorde hun alt husarbeidet på en dag, mens nå gjør hun en ting pr dag. Vanligvis kommer moren hennes innom og hjelper en gang pr. 14 dag, samt at samboeren tar mye av dette. Bare det å brette klær etter en klesvask er nok til at hun ikke klarer mer. Hun sier at venner også hjelper henne - hun synes selvfølgelig at det er kjedelig at hun er avhengig av andre.

Trene?

Hun går turer i skog og mark. Går hun en tur så er dagen gått. Det vil si at etter turen må hun slappe av før hun dusjer, så skal hun gre håret og det tar lang tid - og det hele ender med at hele dagen er gått til dette. Hun er ikke med på noe treningssenter. Svømming går heller ikke, det trigger smerter. Hun sier at smertene gjør sitt til at hun ikke klarer å åpne dører.

Bære handleposer?

Samboeren brukes mye. Hun klarer å bære poser med melk eller liknende, men må da tre posene inn på armen slik at hun holder armene oppe med hjelp av begge armene. Om hun bare griper med hendene så vil hun ikke klare det. Hun har ikke krefter til å holde posen og vil miste den. Det igjen trigger at hun får smerter etter dette.

Kjøre bil?

Hun kjører litt bil, men ikke mye. Hun får veldig vondt i armene av å kjøre bil og prøver derfor å unngå dette.

Selskapet foretok skjult observasjon av forsikrede ved fem anledninger i tidsrommet februar - mai 2016. Observasjonslogg er vedlagt saken og nemnda har dessuten sett filmopptak fra observasjonene som viser forsikrede bærende handleposer og en større kasse samt at hun deltar ved kastingen byggematerialer mm.

I brev 4.4.16 ba selskapet fastlegen om å få tilsendt nyere legejournal, og etterlyste svar 4.5.16.

Selskapet ønsket ny samtale med forsikrede, men hennes advokat ga i brev av 9.6.16 uttrykk for at det var unødvendig og kostnadsdrivende. Det var vanskelig å få til dette før ferieavvikling.

Selskapet avsto kravet 23.9.16 pga. svik i oppgjøret.

Forsikrede har i det vesentligste anført at vilkårene om minst 50 % uførhet i minst to år sammenhengende er oppfylt. Hun er 100 % varig ufør. Dette bekreftes av den medisinske dokumentasjonen, Navs uførevedtak og av at et annet selskap i 2015 innvilget uføreytelser. Det er ikke grunnlag for anførselen om svik, og selskapet har ikke oppfylt den strenge bevisbyrden. Om nemnda finner bevisbildet uklart, og/eller at det ikke er tilstrekkelig til å konstatere svik, kan saken ikke avvises, men forsikrede må gis medhold. Forsikrede bestrider at det finnes hjemmel for de skjulte opptakene.

Selskapet har i hovedsak gjort gjeldende at forsikrede har gitt uriktige opplysninger ved fremsettelsen/behandlingen av kravet med sviks hensikt. Rådgivende lege har pekt på manglende objektive medisinske funn, og at observasjoner viser at forsikrede har en langt bedre funksjonsevne enn opplyst.

Subsidiært anføres at dokumentasjon og bevisene viser at vilkåret om minst 50 % ervervsuførhet ikke er oppfylt.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om selskapet har sannsynliggjort med klar overvekt at forsikrede har utvist svik i oppgjøret, jf. fal. § 18-1 fjerde ledd, subsidiært om vilkåret om minst 50 % ervervsuførhet er oppfylt. Slik bevisbildet fremstår for nemnda, reiser saken kompliserte og sammensatte spørsmål om bevisvurdering som etter nemndas syn ikke egner seg for nemndas skriftlige behandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).